

ГОСПОДАРСЬКО-БІОЛОГІЧНА ОЦІНКА СОРТІВ І ПРИЙОМІВ ВИРОЩУВАННЯ КАПУСТИ БРЮССЕЛЬСЬКОЇ В ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Автор: І.М. СИДОРОВА

Кафедра генетики, селекції і насінництва

Для забезпечення врожайності капусти брюссельської на рівні 10-11 т/га слід вирощувати середньопізні сорти Розелла і Вертус, пізньостиглий – Гронігер, які рекомендуються для державного сортовипробування.

Насіння середньопізніх сортів у відкриті розсадники рекомендуються висівати 20-25 квітня, пізньостиглих – 20 квітня.

У відкритому ґрунті на чорноземі опідзоленому мало гумусному слабовилугованому капусту брюссельську середньопізніх пізньостиглих сортів слід висаджувати за схемою 0,7 x 0,5 м (28,6 тис. шт./га).

Прищипування рослин рекомендується проводити у пізньостиглих сортів 10 вересня, у середньопізніх сортів цей прийом застосовувати недоцільно.

ОПТИМІЗАЦІЯ ЕЛЕМЕНТІВ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ ВИСОКОЯКІСНОГО НАСІННЯ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ В УМОВАХ ЦЕНТРАЛЬНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Автор: А.І. ЮРЧЕНКО

Кафедра генетики, селекції і насінництва

З метою підвищення урожайності, зменшення різноякісності насіння та поліпшення його врожайних властивостей закладання насінневих посівів озимої пшениці у правобережному Лісостепу України рекомендовано наближувати до 5 жовтня.

На репродукційних насінневих посівах, які закладаються у пізні строки (від 5 до 19 жовтня), застосовувати хімічний захист вегетуючих рослин проти борошнистої роси та септоріозу необхідно лише керуватись даними прогнозу відділів захисту рослин наукових установ про поширення хвороб.

ВИХІДНИЙ МАТЕРІАЛ ДЛЯ ОТРИМАННЯ СКОРОСТИГЛИХ ХОЛОДОСТІЙКИХ ГЕТЕРОЗИСНИХ ГІБРИДІВ F₁ ПОМІДОРА

Автор: С.С. ШОХ

Кафедра генетики, селекції і насінництва

Для використання в практичній селекції помідора рекомендуємо новий вихідний матеріал з високою комбінаційною здатністю за ознаками:

- холодостійкість – Прелюдія, Непрядво, Світанок (з округлими плодами), Стрілка, Лінія К.с., Кібіс (з сливоподібними плодами);
- скоростиглість – Brylant, Непрядво, Світанок, Москвич (округлоплідні) та Лінія ІУ, Стрілка, Кібіс, Ляна (сливоподібні);
- продуктивність - Господар, Москвич серед округлоплідних, та Лінія К.с., Ляна, Аміго серед сливоподібних.

В селекції на гетерозис за комплексом ознак скоростиглості та холодостійкості рекомендуємо використовувати стерильні форми *Cal j ps 92*, Київський *139 ps*, Маяк *ps 89*, напівкультурні різновидності *Lycopersicon esculentum var. pruniforme*, *Lycopersicon esculentum var. pimpinellifolium* та мутантні форми - Лінія Е 61 (*W₀*), Ністру x Мо 325 (*j, u, c*), Мо 638 (*y, z, c, gs, gf, u, t, a*), Мо 392 (*coa*) і Мо 500 (*aa*).

При оцінці стійкості проти дії холоду у помідора пропонуємо як експресметод використовувати ознаку "швидкість відновлення росту" в лабораторних умовах.

Для використання в селекції на гетерозис пропонуємо новий вихідний матеріал та нові селекційні лінії як джерела холодостійкості скоростиглості та продуктивності.

Для основного випробування рекомендуються нові скоростиглі холодостійкі гетерозисні гібриди помідора F_i 45, F, 64, F, 153, які відзначалися високою врожайністю (46,6 - 65,2 т/га) та досягали при найменших сумах температур ("період сходи – досягання плодів" проходив за температури 1712 - 1794 °С).

СТВОРЕННЯ ВИХІДНОГО МАТЕРІАЛУ ДЛЯ СЕЛЕКЦІЇ РІПАКУ В УМОВАХ ЦЕНТРАЛЬНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Автор: **Ю.В. ІВКО**

Кафедра генетики, селекції і насінництва

У селекційних програмах ріпаку озимого рекомендувати використовувати як вихідний матеріал генотипи зі стабільним проявом морфологічних ознак, які є структурними елементами продуктивності: зі стабільно великою кількістю стручків на центральному суцвітті (Онтаріо, Божан), за стабільною довжиною стручка (Надія, Божан, Піонер) та за стабільно високою кількістю насінин у стручку (Божан, Онтаріо, Нельсон).

З метою розширення генетичного різноманіття нового вихідного матеріалу використовувати метод індукованого мутагенезу, зокрема мутагени: ДМУ2 з концентрацією 0,05 %, за дії якого отримано селекційний номер ІВР 09-9/2, що сформував на центральному суцвітті найбільшу кількість стручків - 42,7 шт.; ДМУ2 з концентрацією 0,5 %, за дії якого отримано селекційний номер ІВР 09-8/2, що сформував найбільшу кількість насінин у стручку - 34,8 шт.; ДМУ1 з концентрацією 0,05 %, за дії якого в М₃ отримано хлорофільні мутації.